

Άλιμος, 12 Σεπτεμβρίου 2026

Υπ' όψιν: ΕΕΤΤ

Θέμα: Παρατηρήσεις επί της Δημόσιας Διαβούλευσης για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού Διαχείρισης και Εκχώρησης Ονομάτων Χώρου (Domain Names) με κατάληξη .gr ή .ελ

Αξιότιμοι κύριοι,

Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την τροποποίηση του Κανονισμού Διαχείρισης και Εκχώρησης Ονομάτων Χώρου με κατάληξη .gr ή .ελ, θα ήθελα να υποβάλω τις ακόλουθες παρατηρήσεις και ερωτήματα, εστιάζοντας κυρίως στην προτεινόμενη διαδικασία ταυτοποίησης των καταχωρούμενων και στις υποχρεώσεις που αυτή δημιουργεί για τους Καταχωρητές.

Κατανοώ και υποστηρίζω τον στόχο της ύπαρξης ακριβών και επαληθευμένων στοιχείων των φορέων Ονομάτων Χώρου. Ωστόσο, θεωρώ ότι η προτεινόμενη ρύθμιση μεταφέρει σημαντική ευθύνη στους Καταχωρητές, χωρίς στο κείμενο της διαβούλευσης να προσδιορίζονται επαρκώς ο τρόπος ταυτοποίησης, τα αποδεκτά μέσα επαλήθευσης, η χρονική διάρκεια ισχύος της επαλήθευσης και η διαχείριση των δεδομένων μετά τη λήξη της σχέσης με τον φορέα.

Η νέα παρ. 6 του άρθρου 9 προβλέπει ότι ο Καταχωρητής οφείλει εντός πέντε ημερών από την υποβολή δήλωσης καταχώρησης ή ανανέωσης να προβεί σε ταυτοποίηση των στοιχείων του καταχωρούμενου και να σημάνει το Όνομα Χώρου ως «Ταυτοποιημένο». Η μη ολοκλήρωση οδηγεί σε προσωρινή απενεργοποίηση και, μετά την παρέλευση 60 ημερών, σε αυτόματη διαγραφή.

Με δεδομένη τη σοβαρότητα των συνεπειών τόσο για τον φορέα όσο και για τον Καταχωρητή, θεωρώ αναγκαίο να αποσαφηνιστούν πριν από την έναρξη εφαρμογής της ρύθμισης τα ακόλουθα:

1. Μέθοδος ταυτοποίησης και πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές

Το βασικότερο ζήτημα είναι ότι ο Κανονισμός επιβάλλει στον Καταχωρητή την υποχρέωση να χαρακτηρίσει έναν φορέα ως «Ταυτοποιημένο», χωρίς να προσδιορίζει με ποιον ακριβώς τρόπο ο Καταχωρητής μπορεί να καταλήξει με ασφάλεια σε αυτή τη διαπίστωση.

Θα πρέπει επομένως να διευκρινιστεί εάν η ΕΕΤΤ ή το Μητρώο προτίθεται να παρέχει στους Καταχωρητές κεντρικό μηχανισμό ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ή λειτουργικότητα με έγκυρες και επίσημες πηγές, όπως ενδεικτικά υπηρεσίες του gov.gr, της ΓΓΠΣΨΔ, του Γ.Ε.ΜΗ. ή άλλα αναγνωρισμένα μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (ενδεικτικά τα ebanking login των τραπεζών που βλέπουμε στη σελίδα του Taxisnet για είσοδο).

Θεωρώ ότι η ύπαρξη ενιαίου μηχανισμού είναι ιδιαίτερα σημαντική, ώστε όλοι οι Καταχωρητές να εφαρμόζουν το ίδιο επίπεδο ελέγχου και να μη δημιουργηθούν διαφορετικά και ενδεχομένως αντικρουόμενα πρότυπα ταυτοποίησης στην αγορά.

Σε περίπτωση που οι Καταχωρητές υποχρεωθούν να χρησιμοποιούν υπηρεσίες ιδιωτικών τρίτων παρόχων KYC/identity verification, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν τουλάχιστον ποια πρότυπα πρέπει να πληροί ο πάροχος και ποιοι πάροχοι θεωρούνται αποδεκτοί, ποιος επιβαρύνεται με το σχετικό κόστος, εάν η επιτυχής επαλήθευση από εγκεκριμένο τρίτο πάροχο απαλλάσσει τον Καταχωρητή

από περαιτέρω έλεγχο και πού εντοπίζεται η ευθύνη σε περίπτωση που ο τρίτος πάροχος επιβεβαιώσει λανθασμένα την ταυτότητα ενός προσώπου.

Ακόμη σημαντικότερο θεωρώ το ζήτημα της χειροκίνητης επαλήθευσης.

Εάν ένας πελάτης αποστείλει, για παράδειγμα, αντίγραφο δελτίου ταυτότητας, διαβατηρίου, καταστατικού ή άλλου νομιμοποιητικού εγγράφου, ως Καταχωρητής δεν διαθέτω κατ' ανάγκη τεχνική ή θεσμική δυνατότητα να πιστοποιήσω τη γνησιότητά του. Σε ταυτότητα μπορώ να δεχτώ το ότι θα γίνει δήλωση μέσω gov.gr (αν ο πελάτης έχει την τεχνική δυνατότητα), αλλά για εταιρίες πρέπει να αναφερθεί ποιες είναι οι έγκυρες πηγές (πχ Γ.Ε.ΜΗ) και τι γίνεται αν τα στοιχεία που εμφανίζονται εκεί αποδειχτεί πως είναι λανθασμένα.

Δεν θεωρώ ότι μπορεί να μετακυλιέται στον Καταχωρητή απεριόριστη ευθύνη για την αυθεντικότητα εγγράφων τα οποία δεν έχει πρακτικά τρόπο να ελέγξει έναντι της εκδούσας αρχής.

Θεωρώ απαραίτητο να προβλεφθεί σαφές κανονιστικό πλαίσιο προστασίας του Καταχωρητή: όταν ο Καταχωρητής εφαρμόζει μία από τις εγκεκριμένες από την ΕΕΤΤ μεθόδους ταυτοποίησης και τηρεί την προβλεπόμενη διαδικασία με τη δέουσα επιμέλεια, η μεταγενέστερη διαπίστωση ότι ο καταχωρούμενος χρησιμοποίησε πλαστό, παραποιημένο ή ανακριβές έγγραφο δεν θα πρέπει αυτοτελώς να συνιστά «μη ορθή ταυτοποίηση» εκ μέρους του Καταχωρητή.

Η ανάγκη αυτή είναι ακόμη σημαντικότερη δεδομένου ότι η προτεινόμενη τροποποίηση συνδέει την επαναλαμβανόμενη μη ορθή ταυτοποίηση ή μη συμμόρφωση με ενδεχόμενη διαγραφή του ίδιου του Καταχωρητή.

2. Διάρκεια ισχύος της ταυτοποίησης και υποχρέωση επαναταυτοποίησης

Η διαβούλευση δεν προσδιορίζει τη χρονική διάρκεια ισχύος της ταυτοποίησης.

Για παράδειγμα, εάν μία εταιρεία ταυτοποιηθεί σήμερα, δεν είναι σαφές αν η ταυτοποίηση αυτή θεωρείται έγκυρη επ' αόριστον, μέχρι να μεταβληθούν δηλωμένα στοιχεία, μέχρι την επόμενη ανανέωση του domain ή για κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Το θέμα είναι ιδιαίτερα σημαντικό στα νομικά πρόσωπα, καθώς στο μεσοδιάστημα μπορεί να μεταβληθεί η επωνυμία, η νομική μορφή, η έδρα, η κατάσταση της εταιρείας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος.

Αντίστοιχα, δεν είναι σαφές εάν ένας καταχωρούμενος που έχει ήδη επαληθευτεί και διαθέτει, για παράδειγμα, 100 Ονόματα Χώρου πρέπει να επαναλαμβάνει την ίδια διαδικασία εκατό φορές και εκ νέου σε κάθε ανανέωση.

Κατά την άποψή μου, η ταυτοποίηση πρέπει κατ' αρχήν να αφορά **τον καταχωρούμενο και όχι το μεμονωμένο Όνομα Χώρου, οπότε το «Ταυτοποιημένος» να υπάρχει στην επαφή του Μητρώου και όχι στα Ονόματα Χώρου. Αυτόματα τα Ονόματα Χώρου που είναι κάτω από ταυτοποιημένη επαφή να παίρνουν και το εν λόγω flag.**

Ένας επαληθευμένος φορέας θα πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιεί την ίδια ενεργή ταυτοποίηση για όλα τα Ονόματα Χώρου που διαθέτει υπό τα ίδια στοιχεία, με επαναταυτοποίηση μόνο σε συγκεκριμένες και εκ των προτέρων καθορισμένες περιπτώσεις, όπως μετά την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος ή κατόπιν ουσιώδους μεταβολής των στοιχείων του.

Παράλληλα, για τα νομικά πρόσωπα θεωρώ ότι θα ήταν σκόπιμο η διατήρηση της επικαιρότητας να πραγματοποιείται, όπου είναι τεχνικά δυνατό,

μέσω αυτοματοποιημένης διαλειτουργικότητας με επίσημα μητρώα και όχι με επαναλαμβανόμενη προσκόμιση των ίδιων εγγράφων από τον πελάτη.

Θα πρέπει συνεπώς να καθοριστούν ρητά η διάρκεια ισχύος του status «Ταυτοποιημένο», τα γεγονότα που επιβάλλουν επαναταυτοποίηση και το εάν αυτή πραγματοποιείται ανά φορέα ή ανά Όνομα Χώρου.

3. Δικαίωμα διαγραφής και διαχείριση επαφών στο Μητρώο

Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει πλέον ρητά ότι, μετά τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου τήρησης, ο Καταχωρητής οφείλει να διαγράψει και να καταστρέψει οριστικά από τα συστήματα και αρχεία του κάθε προσωπικό στοιχείο, δεδομένο ή έγγραφο που ταυτοποιεί τον καταχωρούμενο, με την επιφύλαξη άλλης νόμιμης υποχρέωσης διατήρησης. Παραμένει όμως ένα πρακτικό ζήτημα σε επίπεδο Μητρώου.

Κατά την εμπειρία μου από τη σημερινή λειτουργία του Μητρώου, δεν παρέχεται από το 2005 στον Καταχωρητή δυνατότητα πραγματικής διαγραφής μιας επαφής φορέα από το Μητρώο.

Θα πρέπει συνεπώς να διευκρινιστεί πώς θα μπορώ ως Καταχωρητής να εκπληρώσω στην πράξη την υποχρέωση διαγραφής όταν η σχετική εγγραφή εξακολουθεί να υφίσταται στο κεντρικό Μητρώο και δεν μου παρέχεται τεχνικά δυνατότητα διαγραφής της.

Ειδικότερα, θεωρώ ότι απαιτείται να προσδιοριστεί εάν θα δημιουργηθεί διαδικασία ή θα επανενεργοποιηθεί η εντολή API για οριστική διαγραφή προσώπου.

4. Ταυτοποίηση φυσικών και νομικών προσώπων του εξωτερικού

Ιδιαίτερη πρόβλεψη θεωρώ ότι απαιτείται για τους καταχωρούμενους που είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στο εξωτερικό.

Οι ελληνικοί μηχανισμοί που ενδεχομένως μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ημεδαπούς φορείς —Γ.Ε.ΜΗ., ΓΓΠΣΨΔ, gov.gr κ.λπ.— δεν είναι διαθέσιμοι σε μεγάλο αριθμό αλλοδαπών καταχωρούμενων.

Θα πρέπει επομένως να οριστούν σαφή και ενιαία κριτήρια σχετικά με τα έγγραφα και τις πηγές που γίνονται αποδεκτές ανά περίπτωση.

Για φυσικά πρόσωπα πρέπει να διευκρινιστεί, μεταξύ άλλων, εάν αρκεί έλεγχος διαβατηρίου ή εθνικού δελτίου ταυτότητας και με ποιον τρόπο ο Καταχωρητής πιστοποιεί τη γνησιότητα ενός αλλοδαπού εγγράφου.

Για τα νομικά πρόσωπα πρέπει να προσδιοριστεί ποια εταιρικά μητρώα θεωρούνται αξιόπιστα, πώς επιβεβαιώνεται η ενεργή κατάσταση της εταιρείας και πώς επαληθεύεται η εξουσία του φυσικού προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό της.

Πρέπει επίσης να αποσαφηνιστεί εάν θα γίνονται δεκτά ηλεκτρονικά μέσα ταυτοποίησης άλλων κρατών μελών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πλαισίου ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και ποια διαδικασία θα εφαρμόζεται για πρόσωπα τρίτων χωρών.

Χωρίς ενιαίο πρότυπο, θεωρώ ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος δύο Καταχωρητές να εφαρμόζουν εντελώς διαφορετικούς ελέγχους για το ίδιο πρόσωπο και ο κάθε Καταχωρητής να καλείται εκ των υστέρων να αποδείξει ότι η δική του μέθοδος ήταν «ορθή».

5. Αλλαγή Καταχωρητή, διαγραφή Ονόματος Χώρου και διατήρηση δεδομένων από την ΕΕΤΤ «στο διηνεκές»

Το νέο άρθρο 22 προβλέπει ότι με τη λήξη της συμβατικής σχέσης μεταξύ Καταχωρητή και καταχωρούμενου παύει η πρόσβαση του Καταχωρητή μέσω του Μητρώου στο Όνομα Χώρου και στα προσωπικά δεδομένα του καταχωρούμενου.

Ταυτόχρονα προβλέπεται ότι, μετά τη διαγραφή του Ονόματος Χώρου, η ΕΕΤΤ διατηρεί για λόγους ιστορικότητας συγκεκριμένα προσωπικά δεδομένα — ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση— τα οποία «παραμένουν προσβάσιμα στο διηνεκές» αποκλειστικά από την ΕΕΤΤ και τον φορέα που διαχειρίζεται το Μητρώο.

Στο σημείο αυτό θεωρώ αναγκαίες δύο διαφορετικές διευκρινίσεις.

Πρώτον, στην περίπτωση αλλαγής Καταχωρητή, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου χρόνου και την υποχρεωτική διαγραφή των δεδομένων από τα συστήματα του παλαιού Καταχωρητή, τι συμβαίνει με την αντίστοιχη επαφή στο κεντρικό Μητρώο;

Παραμένει το ίδιο contact object; Μεταφέρεται στον νέο Καταχωρητή; Δημιουργείται νέο; Διαγράφεται το παλαιό;

Δεύτερον, στην περίπτωση οριστικής διαγραφής του Ονόματος Χώρου, θεωρώ ότι η πρόβλεψη διατήρησης προσωπικών δεδομένων «στο διηνεκές» χρειάζεται σαφέστερη νομική και κανονιστική θεμελίωση.

Αντιλαμβάνομαι ότι το δικαίωμα διαγραφής προσωπικών δεδομένων δεν είναι απόλυτο και ότι μπορεί να υφίστανται νόμιμες εξαιρέσεις. Ωστόσο, η γενική επίκληση της «ιστορικότητας» δεν καθιστά, κατά την άποψή μου, από μόνη της σαφές γιατί όλα τα αναφερόμενα προσωπικά δεδομένα —και ειδικά στοιχεία όπως τηλέφωνο, πλήρης ταχυδρομική διεύθυνση και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου— πρέπει να διατηρούνται χωρίς κανένα χρονικό όριο.

Θα ήθελα επομένως να διευκρινιστεί ποια ακριβώς διάταξη επιβάλλει ή δικαιολογεί τη διατήρηση επ' αόριστον, για ποιους συγκεκριμένους σκοπούς απαιτείται κάθε επιμέρους πεδίο, γιατί δεν μπορεί να εφαρμοστεί συγκεκριμένη περίοδος διατήρησης ή περιοδική επανεξέταση της αναγκαιότητας, ποια διαδικασία ακολουθείται όταν πρώην καταχωρούμενος ασκεί δικαίωμα διαγραφής ή περιορισμού της επεξεργασίας και εάν μετά από κάποιο χρονικό διάστημα μπορεί να εφαρμοστεί ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση.

Το ζήτημα έχει ιδιαίτερη σημασία ακριβώς επειδή το προτεινόμενο μοντέλο χαρακτηρίζει την ΕΕΤΤ και τους Καταχωρητές ως αυτοτελώς υπεύθυνους επεξεργασίας, με αυτοτελή και πλήρη ευθύνη για τις επεξεργασίες που πραγματοποιεί ο καθένας.

Συμπέρασμα

Θεωρώ ότι η υποχρέωση ταυτοποίησης μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά μόνο εφόσον συνοδευθεί, πριν από την έναρξη ισχύος της, από σαφείς τεχνικές και κανονιστικές προδιαγραφές.

Ειδικότερα, θεωρώ αναγκαίο να καθοριστούν ενιαίες εγκεκριμένες μέθοδοι ταυτοποίησης, να εξεταστεί η παροχή κεντρικής διαλειτουργικότητας ή API με επίσημες πηγές, να θεσπιστεί προστασία του Καταχωρητή όταν έχει ακολουθήσει καλόπιστα την εγκεκριμένη διαδικασία, να ρυθμιστεί ρητά η λειτουργία των μεταπωλητών, να οριστεί η διάρκεια ισχύος της ταυτοποίησης και οι περιπτώσεις επαναταυτοποίησης, να προβλεφθεί συγκεκριμένο καθεστώς για αλλοδαπούς φορείς και να αποσαφηνιστεί πλήρως η διαδικασία διαγραφής και διατήρησης προσωπικών δεδομένων τόσο από τον Καταχωρητή όσο και από το Μητρώο.

Η ύπαρξη κοινών προδιαγραφών δεν αποτελεί μόνο ζήτημα λειτουργικού κόστους για τους Καταχωρητές. Θεωρώ ότι είναι απαραίτητη ώστε η ίδια η έννοια του «Ταυτοποιημένου» να έχει ενιαίο και αντικειμενικό περιεχόμενο για ολόκληρο το Μητρώο .gr/.ελ και ο βαθμός αξιοπιστίας ενός Ονόματος Χώρου να μην εξαρτάται από διαφορετική ερμηνεία και διαφορετική διαδικασία κάθε Καταχωρητή.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Βαρδίκος